

Inauguració del Hub Interdisciplinari de Recerca i Innovació

Seu UOC Poblenou

President, conseller, professores i professors, personal de gestió,

El francès Jean Monnet deia: "Les persones passen, però les institucions romanen; res es pot fer sense les persones, però res subsisteix sense les institucions". Tot i que Monnet tenia en ment els òrgans europeus, penso que l'apreciació és plenament aplicable també a la UOC. Per això vull que les meves primeres paraules siguin un reconeixement a la nostra comunitat (estudiants, professorat, investigadores, investigadors i personal de gestió). Perquè difícilment hauríem pogut imaginar una commemoració dels nostres primers 25 anys en unes circumstàncies més excepcionals, en què vam haver d'atendre l'urgent sense desatendre el principal.

En aquest temps de pandèmia, la UOC ha mantingut l'activitat per seguir donant servei als nostres 90.000 estudiants residents a 141 països, tot posant en marxa mesures excepcionals per preservar la salut i la bona feina dels nostres equips. I, alhora, vam desplegar diversos programes d'assessorament a governs i organitzacions d'arreu, tot reforçant el nostre lideratge en l'àmbit de la formació, la recerca i la gestió *online*.

«La pandèmia ens ha convertit en referents internacionals del que ha de ser la transformació digital de l'educació superior.»

Amb tot, no hem de perdre temps amb el cofoisme. Avui tanquem aquest aniversari, però per encarar nous reptes. Tanquem per obrir. I res ho exemplifica millor que l'escenari que ens acull.

D'una banda, estrenem aquest nou campus del Poblenou, on es concentra tota l'activitat acadèmica i bona part de la gestió de la UOC, i se certifica així el nostre arrelament a Barcelona, la nostra voluntat de participar del teixit industrial i cultural català, i el nostre compromís per ser node actiu de coneixement. De l'altra, avui inaugurarem el Hub Interdisciplinari de Recerca i Innovació. Amb la col·laboració decisiva de la Generalitat, aquest nou equipament agrupa un centenar de projectes, amb més de 500 persones,

dins d'un ecosistema format per 8 —aviat 9— laboratoris d'experimentació i les instal·lacions especialitzades complementàries.

«Per això, partint del nostre compromís amb la recerca en la frontera entre la tecnologia i les ciències humanes i socials, tres són els àmbits principals de treball d'aquest nou hub: l'aprenentatge en línia, la salut digital i la societat xarxa.»

Perquè, com escriu al seu darrer llibre la professora Marina Garcés, només activant el pensament —tot el pensament i tot el talent— podrem "tornar a posar en marxa la història i transformar la societat".¹ Evidentment, tot això implica crear les condicions necessàries i que les universitats entomïn les seves responsabilitats. I aquí no val amagar-se.

Ho deia vostè mateix, president, a la recent inauguració del curs 2022-2023 fa pocs dies a Lleida: "les universitats han retornat a la societat més del que han rebut. Ha arribat el moment que les universitats rebin el millor tracte possible, perquè sabem que això multiplicarà el retorn social, i el país ho necessita".

Avui que tanquem aniversari i obrim campus i *hub* de recerca, permeteu-me aterrar amb dades sobre quin ha estat el paper de la UOC en aquest retorn social a aquestes necessitats de país. El 86 % dels nostres estudiants accedeixen a la Universitat per vies alternatives a les PAU. **Ciudadania que treballa i es forma al llarg de la vida.** Les nostres aules acullen més de 5.000 persones nascudes en altres països i que avui resideixen a Catalunya. **Som la universitat que dona atenció a la diversitat.** Així mateix, gairebé 2.000 persones amb un grau de discapacitat superior al 33 % cursen titulacions universitàries al nostre campus. Més de 7.300 persones viuen en pobles de menys de 10.000 habitants, on el 65 % són dones. **La universitat del territori.**

«Accessibilitat, diversitat, inclusivitat, equitat territorial i igualtat. Així és com, al segle XXI, arriba el coneixement a tots els racons del país.»

Potser hi deu haver qui es demana: "Si la UOC no existís, com hauria atès la Catalunya d'ahir aquestes necessitats d'avui?". Nosaltres ens estimem més pensar: "Què més podem fer per ser útils a la Catalunya de demà?". Però necessitem la complicitat social i institucional. No em malinterpreteu —i, sobretot, que no em malinterpretin el president i el conseller—, no estic demanant millor finançament —que també—, ni un marc

¹ Marina Garcés, *Males companyies*, Barcelona, Galaxia Gutenberg, 2022, p. 63.

institucional i legislatiu estable —que també—, sinó sobretot que ens deixin ser participants de la construcció d'aquest futur compartit. Ras i curt: **volem ser comptats**.

El model neoliberal i la globalització, així com el seu exponent, han provocat l'augment de les desigualtats socials, l'augment de populismes i sistemes més autoritaris i l'erosió del debat públic amb discursos anticientífics sostinguts per *fake news*... No és la meva intenció fomentar el pessimisme, ans al contrari.

Perquè assumir i entendre els perills és tan necessari com posar en valor les nostres fortaleses. I en tenim. Especialment a Europa. I les universitats hem d'exercir les nostres fortaleses. Perquè, com destaca la nostra darrera doctora *honoris causa*, l'economista Mariana Mazzucato, **les institucions públiques tenen un paper decisiu com a agents per orientar, vehicular, motivar i garantir el bé comú**. I aquí estem les universitats, i d'aquí la necessitat de preservar la universitat com a àgora, com a centre d'acollida del pensament crític, com a espai per a la diversitat, i com a generador de racionalitat, és a dir, d'un debat social, assossegat, científic i humanista.

«Només allà on regeix el talent hi ha esperança per a un ordre mundial bastit a partir de principis democràtics, científics, humanístics... Aquestes són les universitats del demà. I, no ens enganyem, avui és demà.»

I des de la UOC volem ser part d'aquest demà, des d'aquest campus del Poblenou, des d'aquest *hub* de recerca, des de totes i cadascuna de les persones que heu fet, que feu i que fareu la UOC.

Moltes gràcies.